

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра акушерства, гінекології та педіатрії**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Пропедевтика педіатрії**

Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>222 «Медицина»</u>
Назва освітньої програми	<u>Медицина</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>

Розробники і викладачі <i>(зазначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри акушерства, гінекології та педіатрії, к.мед.н., доцент Кукушкін Віталій Наумович	067-755-29-87	kvin2002@ukr.net
доцент кафедри акушерства, гінекології та педіатрії, к.мед.н., доцент Нікітіна Надія Олександрівна	096-638-87-48	nikitinanadoc@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Пропедевтика педіатрії» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми професійної підготовки за спеціальністю 222 «Медицина», у ході вивчення якого студенти вивчають закономірності фізичного та психомоторного розвитку дітей різного віку, анатомо-фізіологічні особливості, методи дослідження та семіотику ураження різних органів та систем дитячого організму, принципи раціонального вигодовування та харчування дітей різного віку.

Знання, вміння та навички з дисципліни «Пропедевтика педіатрії», необхідні для подальшого поглибленого вивчення педіатрії на 4, 5, та 6 курсах (в т.ч. невідкладних станів в педіатрії) та післядипломного навчання (інтернатура), дитячих інфекційних захворювань, дитячої хірургії, сімейної медицини.

Метою є набуття необхідних знань, умінь та оволодіння відповідними компетентностями згідно з професійними вимогами до підготовки фахівців другого магістерського рівня вищої освіти з спеціальності 222 «Медицина». Формування здатності використовувати знання, уміння, навички для розв'язання завдань і проблем в галузі охорони здоров'я дітей та розуміння, як приймати обґрунтоване рішення при наданні медичної допомоги дітям.

Передумови для вивчення дисципліни вивчення дисципліни «Пропедевтика педіатрії» передбачено на III курсі у V та VI семестрах, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, анатомії людини, гістології, цитології та ембріології, фізіології, латинської мови та медичної термінології та догляду за хворим, з якими інтегрується програма навчальної дисципліни.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Пропедевтика педіатрії» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я зі спеціальності «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає здійснення діагностичного пошуку і характеризується комплексністю та складністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі до використання сучасних інформаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК6. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК9. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК15. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

Навчальна дисципліна «Пропедевтика педіатрії» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Володіти інформацією з фундаментальних і клінічних біомедичних наук, достатньою для здійснення ефективної професійної діяльності в умовах постійного оновлення фундаментальної та прикладної медичної інформації. Критично осмислювати наявні проблеми та результати досліджень в сфері своєї спеціальності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РН2. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.

РН3. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.

РН5. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.

РН6. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

РН10. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

РН11. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

РН18. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

РН24. Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи і безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціуму; вміти приймати рішення і нести за них відповідальність, ефективно працювати в команді.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх визначення з курсу, зміст предмету «Пропедевтика педіатрії» та його структуру, особливості його визначень та термінів.
2. Набуття знань та вмінь визначити перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати при найбільш поширених захворюваннях у дітей.

Уміння:

3. На підставі результатів клінічного дослідження визначити перелік додаткових лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати.
4. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром, встановлювати попередній (синдромальний) діагноз.
5. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій області.

Навички:

6. Спілкуватись з батьками і дітьми різного віку, збирати дані про скарги, анамнез хвороби і життя, проводити клінічне обстеження дітей з поширеними захворюваннями різних систем органів.
7. Вести медичну документацію.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
ЄКТС	годин						
5	150	14	56	80	3	5,6	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практ.	самост. роб.
Тема 1. Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини.	8	2	2	4

Тема 2. Комунікативні навички.	10		2	8
Тема 3. Новонароджена дитина.	8		4	4
Тема 4. Фізичний та психомоторний розвиток дітей різних вікових груп.	12	2	6	4
Тема 5. Природне вигодовування немовлят.	12	2	2	8
Тема 6. Прикорм і корекція харчування.	10		2	8
Тема 7. Штучне вигодовування немовлят.	10		2	8
Тема 8. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання нервової системи у дітей.	6		2	4
Тема 9. Морфологічні і функціональні особливості та захворювання шкіри та її похідних у дітей.	6		2	4
Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання кістково-м'язової системи у дітей.	6		2	4
Тема 11. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи дихання у дітей.	12	2	6	4
Тема 12. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання серця і судин у дитячому віці.	12	2	6	4
Тема 13. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи травлення у дітей.	10	2	4	4
Тема 14. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання органів сечової системи у дитячому віці.	10	2	4	4
Тема 15. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи крові у дітей різних вікових груп.	8		4	4
Тема 16. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання ендокринної системи у дітей.	8		4	4
Тема 17. Курація хворої дитини (на стандартизованому пацієнті).	2		2	
<i>Усього годин</i>	150	14	56	80
Підсумковий контроль - екзамен				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. - Основні історичні етапи розвитку педіатрії в Україні. - Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. - Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості.	2
2	Тема 2. Комунікативні навички. - Паспортні данні. - Суб'єктивне обстеження: скарги, анамнез життя та хвороби у дітей. - Особливості методики обстеження хворої та здорової дитини.	2
3	Тема 3. Новонароджена дитина. - Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості. - Безумовні рефлекси. - Первинний туалет. - Ознаки недоношеності.	4
4	Тема 4. Фізичний та психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. - Принципи і методи оцінки фізичного розвитку дітей. - Поняття про акселерацію розвитку дітей, основні гіпотези і механізми акселерації. - Семіотика порушень фізичного та психомоторного розвитку дітей.	6
5	Тема 5. Природне вигодовування немовлят. - Склад грудного молока. - Лактація, механізми та фактори, що впливають на неї. - Переваги грудного вигодовування. - Правила та техніка грудного вигодовування.	2
6	Тема 6. Прикорм і корекція харчування. - Техніка і правила введення прикорму. - Продукти та блюда прикорму. - Складання "листка харчування" для дітей першого року життя.	2
7	Тема 7. Штучне вигодовування немовлят. - Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят.	2

	<ul style="list-style-type: none"> - Необхідність дитини в білках, жирах вуглеводах і калоріях при змішаному вигодовуванні. - Техніка проведення. штучного вигодовування. Складання “листка харчування”. Змішане вигодовування. 	
8	<p>Тема 8. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання нервової системи у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. - Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. 	2
9	<p>Тема 9. Морфологічні і функціональні особливості та захворювання шкіри та її похідних у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика обстеження шкіри та пішкірної клітковини. - Семіотика захворювань шкіри і уражень підшкірної клітковини. 	2
10	<p>Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання кістково-м'язової системи у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика обстеження кістково-м'язової системи у дітей. - Семіотика уражень і захворювань кістково-м'язової системи. 	2
11	<p>Тема 11. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи дихання у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Особливості ембріогенезу органів дихання і аномалії їх розвитку. - Методика клінічного обстеження органів дихання. - Семіотика уражень і основних захворювань органів дихання у дітей. - Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви. 	6
12	<p>Тема 12. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання серця і судин у дитячому віці.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика огляду, пальпації, перкусії та аускультатії серцево-судинної системи у дітей. - Вродженні аномалії серця та судин. Клінічні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей. - Семіотика природжених захворювань серця і судин у дітей. - Семіотика набутих захворювань серця і судин у дітей. - Особливості ЕКГ у здорових дітей різного віку. 	6
13	<p>Тема 13. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи травлення у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика клінічного обстеження органів травлення. - Семіотика уражень органів травлення та основних захворювань органів травлення. 	4
14	<p>Тема 14. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання органів сечової системи у дитячому віці.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика обстеження сечової системи у дітей. - Семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. - Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду. - Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. 	4
15	<p>Тема 15. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи крові у дітей різних вікових груп.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика обстеження системи крові у дітей. - Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів та захворювань системи крові у дітей. 	4
16	<p>Тема 16. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання ендокринної системи у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика обстеження ендокринної системи. - Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей. 	4

17	Тема 17. Курація хворої дитини (на стандартизованому пацієнті). - Відпрацювання практичних навичок обстеження різних систем дитячого організму.	2
	Усього	56

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Пропедевтика педіатрії» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. - Есе на теми: «Видатні педіатри України», «Видатні педіатри Одещини»	4
2	Тема 2. Комуникативні навички. - Згідно з планом збору скарг та анамнезу надати дані суб'єктивного обстеження 4 дітей	8
3	Тема 3. Новонароджена дитина. - Реферат на тему: «Транзиторні стани новонародженого»	4
4	Тема 4. Фізичний та психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. - Реферат на тему: «Використання програми "ANTHRO" для оцінки фізичного розвитку»	4
5	Тема 5. Природне вигодовування немовлят. - Реферат на тему: «Груднощі та помилки при грудному вигодовуванні»	8
6	Тема 6. Прикорм і корекція харчування. - Реферат на тему «Диверсифікація вигодовування»	8
7	Тема 7. Штучне вигодовування немовлят. - Реферат на тему: «Лікувальні суміші»	8
8	Тема 8. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання нервової системи у дітей. - Реферат на тему: «Хвороба Дауна»	4
9	Тема 9. Морфологічні і функціональні особливості та захворювання шкіри та її похідних у дітей. - Реферат на тему: «Генетичні захворювання шкіри»	4

10	Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання кістково-м'язової системи у дітей. - Реферат на тему: «Рахітоподібні захворювання у дітей»	4
11	Тема 11. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи дихання у дітей. - Реферат на тему: «Вроджені вади розвитку дихальної системи»	4
12	Тема 12. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання серця і судин у дитячому віці. - Реферат на тему: «Артеріальна гіпертензія у дітей»	4
13	Тема 13. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи травлення у дітей. - Реферат на тему: «Муковісцидоз»	4
14	Тема 14. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання органів сечової системи у дитячому віці. - Реферат на тему: «Спадкові захворювання сечової системи»	4
15	Тема 15. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання системи крові у дітей різних вікових груп. - Реферат на тему: «Спадкові захворювання системи крові»	4
16	Тема 16. Анатомо-фізіологічні особливості та захворювання ендокринної системи у дітей. - Реферат на тему: «Стани, що супроводжуються утрудненням при визначенні статі дитини»	4
17	Тема 17. Курація хворої дитини (на стандартизованому пацієнті).	-
Усього		80

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит
--	---

Питання до іспиту

1. Принципи організації та методи надання медичної допомоги дітям в Україні.
2. Структура медичних закладів, що надають допомогу дітям, особливості організації їх роботи.
3. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів.
4. Обсяг і форми роботи лікаря-педіатра.
5. Поняття про здоров'я дітей.
6. Основні історичні етапи розвитку педіатрії в Україні.
7. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості патології в різні періоди дитинства.
8. Анамнез, особливості збору анамнезу у дітей.
9. Новонароджена дитина. Фізіологічні, транзиторні та патологічні стани в періоді новонародженості.
10. Поняття про зрілість новонародженого
11. Ознаки недоношеності, класифікація недоношених.
12. Первинний туалет і патронаж новонародженого.
13. Фізичний розвиток дітей різних вікових груп.
14. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей.
15. Психомоторний розвиток дітей різного віку.
16. Семіотика порушень психомоторного розвитку дітей.
17. Переваги природного вигодовування.
18. Значення годування груддю для здоров'я дитини і матері.
19. Кількісний і якісний склад материнського молока.
20. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування.
21. Підгодовування (прикорм) і корекція харчування дітей, які перебувають на природному вигодовуванні.
22. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при природному вигодовуванні.
23. Поняття про штучне вигодовування немовлят.
24. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування.
25. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності.
26. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні.
27. Режим і харчування жінки-годувальниці. Труднощі при годуванні груддю.
28. Форми і ступені гіпогалактії. Профілактика.
29. Змішане вигодовування. Техніка і правила догодовування.
30. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей.
31. Семіотика основних синдромів та захворювань нервової системи у дітей.
32. Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології.
33. Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини.
34. Семіотика алергічного діатезу, гнійно-септичних уражень шкіри та ін. Семіотика уражень підшкірної клітковини.
35. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової системи у дітей.

36. Семіотика уражень м'язової системи.
37. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей.
38. Семіотика уражень кісткової системи у дітей. Основні прояви рахіту, сколіозу, природженого вивиху кульшового суглоба та ін.
39. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей.
40. Семіотика уражень (кашель, задишка та ін.) і основних захворювань органів дихання.
41. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, бронхо-обструктивний синдром, основні клінічні прояви.
42. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці.
43. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді.
44. Основні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей.
45. Семіотика природжених і набутих захворювань серця і судин у дітей.
46. Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Мієлограма у дітей.
47. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів та захворювань системи крові у дітей.
48. Вікові анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей.
49. Семіотика уражень органів травлення та основні захворювання у дітей.
50. Абдомінальний синдром.
51. Синдром недостатності функції печінки.
52. Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці.
53. Семіотика найбільш частих захворювань сечової системи у дітей.
54. Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності.
55. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду.
56. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей.
57. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Пропедевтична педіатрія: підручник для студентів вищих навч. закл закладів / В.Г.Майданник, В.Г.Бурлай, О.З.Гнатейко [та ін.]; за ред. проф. В.Г.Майданника. – Вінниця: Нова Книга, 2018. – 880 с.: іл. (рекомендовано ЦМК з вищої медичної освіти МОЗ України як підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації)
2. Клінічне обстеження дитини : навч. посіб. Для студ. ВНЗ / О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. 2-е вид. –Вінниця : Нова Книга, 2019. – 518 с. : іл. – (Педіатрія).
3. Педіатрія. За редакцією О.В. Тяжкої. Вінниця. «Нова книга».-2016.-1150 с.
4. Педіатрія: Національний підручник / Під ред. Т.А. Крючко, А.Е.Абатурова. – Київ: Медицина, 2017. – 224 с.
5. Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років / наказ МОЗ України від 20.03.2008 № 149.
6. Майданник В. Г., Дука К. Д. Пропедевтична педіатрія.: Вінниця: Нова Книга, 2012., 879с.
7. Пропедевтика педіатрії: навчальний посібник для студентів III курсу медичного факультету вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації / за ред. проф. Гнатейка О.З. – Львів, 2014. – 671 с. іл.
8. Nelson Textbook of Pediatrics.-20th ed/. [edited by] Robert M.Kliegman... [et al.], 2016.-3147 pp.

Допоміжна література

1. Майданник В.Г., Бутиліна О.В. Клінічна діагностика в педіатрії.- К.,Дорадо-Друк, 2012.- 286 с.
2. Washington Manual of Pediatrics, 2nd ed. by Andrew J. White (Editor), 2016.-542 pp.
3. Illustrated Textbook of Paediatrics by Tom Lissauer (Editor); Will Carroll(Editor), 2018.-533 pp.

Інформаційні ресурси

1. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Medscape: https://emedicine.medscape.com/pediatrics_general